

lys&liv

Informasjonblad for Menighetsfakultetet

nr 1 februar 2005 71. årgang

: DEN NYE STUDENTPRESTEN: – JEG VIL VÆRE EN MEDVANDRER 12 - 13
: PEDER GRAVEM: – KRL FAGET - HVA NÅ? 14 - 15

Endelig i mål!

Da Vinci-oppgjør

Aktiv på Kirkemøtet

MF-studenten Gunnhild Nordgaard Hernstad deltok på Kirkemøtet i Bodø i november. Hun er involvert i Ungdommens Kirkemøte og er opptatt av ungdomskultur og kommunikasjon.

Side 10-11

Avdempet semester

Åpningen av vintrens semester ble preget av bønn og refleksjoner etter flomkatastrofen i Sørøst-Asia. I gudstjenesten ble det bedt for ofrene og deres familier, og åpningsforedraget av Terje Stordalen dreide seg om tsunami og teologi.

TEKST: TERJE HEGERTUN FOTO: MARIANNE TORP

Det var den nye studentpresidenten, Olav Tromborg, som var predikant i fakultetsgudstjenesten og Elisa Stokka tjente som liturg. «Bygge kirke» var temaet både for gudstjenesten og prekenen. Tromborg brukte bildet av byggeplassen og verkstedet når han beskrev den rolle et teologisk lærested som MF kan spille både for studenter og lærere.

– Som studentprester drømmer vi om at fakultetet skal være den formingsarena som gjør studentene til gode arbeidere i deres tjeneste for både kirke og samfunn.

Dette perspektivet ble fulgt opp da Vidar L. Haanes under den høytidelige semesteråpningen holdt sin første vel-

komsttale som rektor. – Her på MF skal dere lære å ose av kunnskapens kilder. Dere skal lære det viktigste i det man kaller vitenskap, nemlig selvstendighet, kritisk sans og ydmykhet. Slik utvikles dere til å bli selvstendige og innsiktsfulle personer, sa Haanes og la til:

– Det gjelder ikke bare evne til historisk kritikk, men også den samfunnskritiske dimensjon, som retter seg mot stor-samfunnet og mot det kirkesamfunn man tilhører. Dette skal skje med ydmykhet.

Kunnskap er et tungt ord, og kunnskap gir makt som både kan bygge opp og bryte

ned. Men visdom er en gave som er forent med tro og dannelsen. Med tydelighet, men også med raushet. Slik kan vi utvikle både visdom og innsikt og dermed være til hjelp for mennesker, i glede og høytid, men også i nød og sorg, sa den nye MF-rektoren.

erstart

Over: Kafe Ole fylt av studenter og lærere til gudstjeneste og åpningsforelesning. Under til venstre: Jo Hegle Sjøflot (t.v.), Øystein Hafstad Bang, Tron Fagermoen og Siindre Skeie var musikalsk ansvarlige under fakultetsgudstjenesten. Under i midten: En lang kø av studenter og ansatte på vei mot nattverdselementene. Under: Stipendiat Line Marie Onsrud og studentprest Olav Tromborg tenner lys til minne om flomofrene.

Under semesteråpningen 13. januar holdt professor Terje Stordalen en forelesning om «Tsunami og teologi - refleksjoner fra utsiden av Noahs ark».

Tale og taushet

Jobs bok er en bedre bibelsk ressurs enn fortellingen om Noahs ark når vi skal reflektere i etterkant enn den naturkatastrofen som rammet verden 2. juledag, mener Terje Stordalen.

– I Jobs bok blir to radikale svar på lidelsens gåte begge avvist. Det første svaret er vennens standardsvar: «Job har sikkert selv gjort noe for å fortjene sin lidelse.» Ikke bare tar vennene feil, men de behandler også Job på en uverdlig måte. På samme vis er det helt umulig for oss i dag å si at tsunamien er Guds straff over mennesker eller nasjoner som på en eller annen måte har fortjent det.

Det andre svaret som avvises, er Jobs påstand om at Gud har skapt en verden som er meningsløs og grunnleggende urettferdig. Dette er et svar som underkjenner Gud som skaper, og som i praksis rykker vekk grunnlaget for en sunn tillit til verden og til livet. Når Gud selv endelig kommer til orde mot slutten av boken, er dette det svaret som blir mest energisk imotegått. Guds poeng er at verden – når du ser på de store trekkene – nettopp ikke er ond, tilfeldig eller uforutsigbar.

Job blir overveldet av sitt møte med Gud og gir opp hele rettssak-prosjektet: «Jeg har talt om ting jeg ikke forstår, om det som er så underfullt at jeg ikke kan skjønne det» (Job 42:3).

Jobs bok har alltid vært en ressurs for mennesker i lidelse. I denne boken har

sørgende og syke opplevd at en stemme gir vågale ord til deres bitreste sinne mot Gud. Job skriker seg hes i harme over sin lidelse. Vi kan skrike med, slik vi allerede gjør gjennom mediernes dekning av katastrofen. Men Jobs bok makter å frembære dette skriket uten å abso-luttere sine egne fortvilte forsøk på svar. Slik makter boken det kunststykke å gruble over lidelsen og katastrofen uten å fornekte at det også finnes andre dimensjoner i verden.

Som nasjon kan vi lære av Jobs bok: Lidelsen er altoppslukende, men den er dog ikke hele virkeligheten. La oss huske at liv, livsvilje, håp og mot tross alt er sterkere krefter i verden og i menneskehetens liv – også etter 2. juledag 2004, eller kanskje nettopp nå. Den kristne grunnfortellingen gir støtte og dybde til denne livets dynamikk som er bygget inn i oss alle. Jesus led selv døden, og han oppsto. Han gir ikke bare «ansikt» men endog «kropp» til menneskehetens innebygde verdikompass mellom polene liv og død. Første juledag feiret vi at Livets Herre kom nær i en fattig stall i Betlehem. Så må vi kunne tro at Jesus på andre juledag også var nær i en fattig hytte i Banda Aceh. For det er dette som er den kristne guddommens innerste karakter og hemmelighet: Da jeg skrek, skrek Han sammen med meg; da vi led, led han for oss; da vi døde, døde han først.

Teologi i tsunamien? Det er å ta mi lidende neste i hånden, hva enten hun er norsk eller indonesisk og si; jeg er lii forskrekket over katastrofen som du er, og det er min Herre Jesus også.

La oss gå sammen inn til livet igjen – men i ditt tempo, søster.

Frihetstrang i 100 år

Utgiver:
Det teologiske Menighetsfakultet

Ansvarlig redaktør:
Rektor Vidar L. Haanes

Redaksjonssekretær:
Informasjonsleder Marianne Torp
lysogliv@mf.no

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Med sine 25.000 abonnenter er det et av de største innen kristen presse i Norge. Alle nåværende og tidligere studenter, ledere og medlemmer i foreninger, ledere i samtlige menighetsråd og alle navngitte bidragsytere får bladet gratis tilsendt. Kristne organisasjoner og venner og familie av studenter og ansatte er blant abonnentene. Ved kildeangivelse kan artikler fra Lys og Liv fritt gjengis.

Gaver til MF gir skattefritak:
Gaver kommer under regelen for tilskudd til vitenskapelig forskning. Dette er i tillegg til eventuelle gaver til frivillige organisasjoner. Inntil kr. 10.000 eller maks 10% av inntekten kan trekkes fra. (Jfr. Skattelovens §6-42). MF må ha giverens fødselsnummer hvis det ønskes skattefritak.

MF tilbyr følgende grader:

- Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- Bachelor i teologi
- Master i kristendomskunnskap
- Master i teologi med vekt på metodistisk teologi
- Disiplinbasert Mastergrad i kristendomskunnskap med vekt på kirkelig undervisning (kateketstudiet)
- Erfaringsbasert Mastergrad i kristendomskunnskap
- Cand. theol. (prekestudiet)
- Ph.d. i teologi og kristendomskunnskap

Deltidsstudier i KRL på bachelor og mastergradsnivå samt ex.phil/ex.fac-studier tilbys ulike steder i Norge, bl.a. som videreutdanningstilbud for lærere.

Besøksadresse:
Gydas vei 4, Oslo
Postadr.: Postboks 5144
Majorstuen, 0302 Oslo
E-post: post@mf.no
Tlf.: 22 59 05 00.
Fax.: 22 59 05 05
Bankgiro: 3000 17 41841
MFs hjemmeside: www.mf.no
Fax til info. kontor:
22 59 05 01

Grafisk produksjon:
Kinos, Skårer
Trykk:
Østfold Trykkeri, Askim
Opplag dette nr: 25.000

Neste nr:
april 2005

Vi innledet jubileumsåret 2005 med flagget på halv stang, preget av nasjonal sorg og ettertanke. Samtidig har vi lov til å glede oss over 100 års nasjonal selvstendighet, og ha forventning til året som ligger foran.

Menighetsfakultetet startet dette året som akkreditert vitenskapelig høyskole. Det har vært en langvarig prosess fra søknaden ble sendt i februar 2003. Eller kanskje skulle vi heller si at prosessen startet for 100 år siden – om vi vil gå tilbake til de hendelser som førte til opprettelsen av Det teologiske Menighetsfakultet. Man har nemlig hele tiden tenkt slik den frodige nordlending, professor, statsråd, og senere biskop i Oslo, Anton Christian Bang formulerte det i sitt høringsvar til departementet da MF søkte om eksamensrett første gang i 1910: «*Det vilde visselig af alle føles som et utaalelig Trældoms Aag, om man paa dette Omraade vilde opretholde Statsmonopolet; det er Frihed og Tillid der bygger op den høiere Almendannelse... At dette ogsaa paa Presteuddannelsens Omraade vil virke befrugtende og bli til Held og Velsignelse, derom kan jeg ikke et Øjeblik være i Tvivl. Menighedsfakultetet betegner en ny Indsats, et nyt Fremskridt.*»

Den særegne «Lov om eksamensret for Det teologiske Menighetsfakultet» sto i 73 år, og ble først opphevet og avløst i 1986 av den såkalte «Privathøgskole-loven». Skiftende regjeringer har hatt ulike oppfatninger av det frie initiativ og de private høyskoler. Nå ser vi frem mot en ny felles lov om universiteter og høyskoler, som etter alt å dømme vil passere Stortinget i vår. Som en del av veien frem mot ny universitetslov, opprettet Stortinget Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga (NOKUT) i 2002, som skal kontrollere og utvikle kvaliteten ved norske høyere utdanningsinstitusjoner. Vi tillater oss å være stolte over at MF, som den første private undervisningsinstitusjon i Norge, ble akkreditert som vitenskapelig høyskole. Det passer svært bra at Menighetsfakultetets nye status iverksettes i dette jubileumsåret for selvstendighet og frihet. Men det er fremdeles et godt stykke å gå, før man kan tale om frihet og full likestilling imellom statlige og private høyskoler.

Unionsoppløsningen i 1905 gav grobunn for en optimistisk selvstendighetsfølelse på nær sagt alle samfunnets områder, inkludert kirken og universitetet. Menighetsfakultetets stiftelse var en del av denne forventningsfulle frihetstrang. Mange i kirken mente at Staten ved suverent å

overhøre det kirkelige votum i den såkalte professorsaken, hadde misbrukt sin rolle som kirkeledelse. I de kirkelige reformkretser brukte man slagordet: «Et 1905 også for kirken». Reform-bevegelsen møtte naturligvis mye motstand, da tanken om en selvstendig kirke samtidig støtte an mot tanken om en nasjonal folkekirke.

I jubileumsåret 2005 står Den norske kirke overfor en vanskelig balansegang mellom sin rolle som nasjonalkirke og det å være en del av den hellige, allmenne kirke i verden. I koblingen mellom norskdom og kristendom, mellom nasjonalisme og nasjonalkirke, er det all grunn til å være varsom. Betegnelsen Den norske kirke viser nettopp faren for at man annekterer den norske identitet på bekostning av nordmenn med annen religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. I dette jubileumsåret er det særlig viktig at kirken ikke fristes til en selvforherliggende nasjonalisme, men holder fast ved sitt overnasjonale, inkluderende og samtidige radikale budskap. De siste hundre års historie har vist oss at nasjoner, land og riker kommer og går. Men kirken i Norge forblir så lenge Guds Ord forkynnes, så lenge sakramentene forvaltes – og kanskje våger vi å legge til: så lenge det fortsatt kommer studenter til Menighetsfakultetet, med ønske om og vilje til å utdanne seg til en kirkelig tjeneste.

Som kirke skal vi være varsomme med å utnytte de situasjoner som oppstår i nød og ulykke. Det må likevel være lov å si at kirken ved sitt nærvær etter flomkatastrofen har gjort et godt synlig inntrykk og en helhjertet og meningsfull innsats. Menighetsfakultetets fremste oppgave er å utdanne unge mennesker til en slik tjeneste. Vi skal lære dem å takle vanskelige situasjoner, til å være nær og gi kyndig hjelp til mennesker i nød. Mange spør etter mening i livet. Jeg våger påstanden: Å studere på MF med sikte på en tjeneste for andre er noe av det mest meningsfulle man kan gjøre.

Vidar L.
Haanes
rektor

Fastetid

«Pass dere for å gjøre gode gjerninger for øynene på folk, for å bli sett av dem. Da får dere ingen lønn hos deres Far i himmelen. . . Når dere faster, skal dere ikke sette opp en dystre mine slik som hyklerne; de går med et fordreiet ansikt, for de vil vise folk at de faster. Sannelig, jeg sier dere: De har alt fått sin lønn.

Men når du faster, skal du salve hodet og vaske ansiktet, så ikke menneskene ser at du faster, men din Far som er i det skjulte. Og din Far, som ser i det skjulte, skal lønne deg.» Matt 6: 1; 16-18.

I norsk kirkedebatt handler det noen ganger om folkekirken «gråsoner». En gråsoner betyr i denne sammenheng at det ikke er så lett å se forskjell på folk; se hvem som er «innenfor» eller «utenfor» slik det pleide å hete i kristelig sjar-gong. Slike talemåter kan dreie seg om velment omsorg for min neste, men det kan også være et maktspråk. Konformitet med gruppens vilkårlige krav kan komme til å bli forvekslet med omvendelse og tro.

I teksten fra Bergprekenen som vi siterte ovenfor snur Jesus sin vane tro saken på hodet. Det er ikke noe viktig poeng å kunne se forskjell på folk. Almisser, bønn og faste, som dette kapitlet av Bergprekenen handler om, hadde det til felles at de var religiøse forpliktelser som ble brukt til å avgjøre om man var en «god» gudsdyrker eller ikke. Pass på at ingen skjønner at du gjør dette! sier Jesus. Oppfør deg heller slik at du går i ett med «hopen», de som hadde fått ord på seg å ikke ta det så alvorlig med sin gudsdyrkelse.

Når dette leses, står vi ved inngangen til fastetiden. Og dersom det er gudstjeneste der du bor, så er disse ordene fra Bergprekenen evangelietekst på Askeonsdag. Fastetiden plasserer oss i «gråsonen». I særlig grad gjelder det alle oss som på en eller annen måte bærer merkelapper som «aktive», «personlige» eller «profesjonelle» i tillegg til «døpte kristne». Å studere på et sted som MF er et stort privilegium, men også en løpende risiko for at vi kommer i skade for å temme Gud med våre fortolkninger. Men Gud lar seg ikke temme. Til det er det altfor mye kjærlighet hos Gud. Profesionalitet og fortrolighet skal byttes ut med pasjon for den Gud som «er i det skjulte», det vil si at han er langt fra så forutsigbar som vi lett vil ha ham til å være.

Fastetiden begynte i sin tid som en form for solidaritet med dem som stod utenfor. Den var innrettet som en forberedelsestid for de som skulle døpes, men de som allerede var døpt, skulle faste og be, de også. Slik skulle de stå last og brast med dem som var utenfor. Så ble kirken en majoritet, og fastetiden en tid da såkalte «åpenbare» syndere skulle søke forsoning. Dette viste seg å være lettere sagt enn gjort. Senere i kirkehistorien ble fastetiden en tid på året der hele menigheten på ett vis lot seg kollektivt utmelde av det gode selskap. Skikken med å la

seg tegne med aske skulle fortelle at det dypest sett ikke var noen forskjell.

I evangeliene beveger Jesus seg hele tiden i kretser der de profesjonelle religiøse mente det var liten sjanse for å støte på sann gudsdyrkelse. Jesus var av en annen mening. Han var en mester til å finne Gud der han minst kunne ventes å bo: hos en fattig enke som ikke hadde noe mer enn noen små slanter; hos en toller som ikke kunne andre bonner enn «Gud vær meg synder nådig»; hos en kvinne med fem havarerte ekteskap bak seg. Hver gang er det Guds kjærlighet som er uforutsigbar. Lik bekker i ødemarken bryter den fram og gir liv, oppreisning og håp til utstøtte mennesker.

Dette året vil jeg sette et sitat fra forfatteren Sven Kærup Bjørneboe som overskrift over fastetiden: «Det finnes et stort antall trosbekjennere, og enda flere som ivrer for troen. De bekjenner farve og fane. Og det skjer offentlig. Tyngre er det å ta av seg på beina og tusle inn i seg selv, og der legge kortene på bordet: Hva er meningen med mitt liv?»

Få evne og vilje til å slåss for troen, for idealet. . . det hender den blir så drabelig lystbetont at en mistanke må melde seg hos andre. Er det et svakt minne om siste besøk i lønnkammeret vi skal overdøve? Som om vi der hadde mottatt et ingenting? trukket Svarte-Per?

Er det derfor de blir usikre foran alteret, de mest kjente trosivrerere? De står og vrir seg, vil helst ut på kirkebakken. I motssetning til den fromme, han trekker et lettelsens sukk ved alteret og kryper stille gjennom lydturen.» (Fra: In extremis 1987)

Jan Schumacher er førsteamanuensis ved Menighets-fakultetet.

Jan Schumacher

Tverrkulturell kommunikasjon

Ingunn Rose og Camilla Norenes var med på studieturen til Hong Kong og Kina og ble eksperter på å spise med pinner.

Grøttest på MF

Studentene hadde pyntet og serverte gratis grøt til alle. Atle Søvik får her sin porsjon av Lisa Wendel mens Gunvor Froysoa gjør klar neste porsjon.

Studentenes tale

Torunn Aschim holdt studentenes tale ved semesteravslutningen og illustrerte sin hilsen med hjerter som hun delte ut til mange.

40-års jubilanter

Praktikumskullet høsten 1964 var samlet til 40-årsjubileum 11.-12. desember 2004. Her er de fotografert sammen med ektefellene. Fra venstre: Sigrun Mølbach, Knut Mølbach, Solveig Bull-Njaa Larsen, Ottar Larsen, Per Johannes Kvakkestad, Brit Maria Hareide Austad, Torleiv Austad, Annelaug Høvik, Otto Høvik, Else Veøy, Bjørn Veøy. Av helsemessige grunner kunne ikke Elna og Arne Andreassen delta.

Juletreffesten på MF fikk storfint besøk

Den første lørdagen i februar arrangerte MF juletreffest for ansatte, barn og barnebarn. Det ble et populært arrangement med bl.a. besøk av tryllekunstner. Etter gang rundt juletreet sørget Haanes, Heiene og Myhre for besøk av de tre «vise menn» med gaver til barna...

Doktorander med vitnemål i glass og ramme

I forbindelse med semesteravslutningen fikk Øystein Lund (til venstre) og Johnnie Glad sine Dr. theol.-grader, mens Sidsel Lied fikk sin Ph. D. Her sammen med dekanus Gunnar Heiene.

Feiring med familie

Liv Toril Rinding Skjeggstad (sittende) var ferdig cand. philol. i desember og hadde med seg familien til den høytidelige semester-avslutningen på MF. Her sittende sammen med sin far Bjørn Blikstad. Bak henne står ektemannen Guttorm Skjeggstad og stedatteren Liv Kjersti Skjeggstad. Bak til venstre, fars ektefelle Margit Blikstad.

Den store Da Vinci

Da Vinci-koden er en bok som egentlig bygger på et propagandaskrift fra en fransk høyre-ekstremist, antisemitt og bedrager, Pierre Plantard, forteller kirkehistorikeren Oskar Skarsaune.

blod, hellig gral alvorlig. Det er lett å forstå for enhver fagperson som leser boken. Forfatterne bryter alle metodiske regler som historikere ellers følger og praktiserer. Måten de arbeider på befinner seg på mange måter i tiden før den moderne historievitenskap ble utviklet, sier Oskar.

– Hva er det disse forfatterne mener å ha skjont, siden de hevder ting historikere verden over ikke kan si seg enig i?

– De sier i forordet at de ikke er så oppfattet av kilder - noe alle historikere er - fordi dette fører til en spesialisering som umuliggjør det mer omfattende perspektiv som boken mener å åpne opp for. Forfatterne mener å befinne seg på et plan over vanlig historieforskning, noe som gjør at de evner å se lengre mønstre og den samlede historien på en tydeligere måte. De ser altså etter et spesielt mønster og prøver å finne puslebiter som passer inn i dette.

Det får blant annet den konsekvens at det har ingenting å si hvilken tidsepoke de enkelte kildene stammer fra. Hvis en for eksempel finner en «kilde» fra 1000-tallet eller fra vår tid som passer inn i historien, ja så slår den ut og annullerer opplysninger fra for eksempel evangeliene. At evangeliene kommer mye tidligere i tid spiller ingen rolle. Det gjør ikke saken bedre at forfatternes hovedkilde til historien om «Sions-ordenen» - som ifølge dem er det skjulte mønster bak all annen europeisk kirkehistorie siden korsfarertiden - var en fransk høyreekstremist, antisemitt og notorisk bedrager, Pierre Plantard.

Boken Hellig blod, hellig gral, er i realiteten et propagandaskrift for denne mannens stormannsgale drømmer om å bli fyrste av Europa. Forfatterne presterer å godta som historisk korrekt den mytologien som denne mannen bygget opp omkring seg selv og Sions-ordenen, og som bare eksisterte i hans fantasi, forteller Oskar.

Barrabas - Sønn av Jesus?

En slik arbeidsmåte gjør naturlig nok at enkeltdeler av bibelhistorien og kirkehistorien kan få et radikalt nytt innhold. For eksempel kunne Barrabas satt et svært så eksklusivt navn på sin egen fødselsattest, skal vi tro disse forfatterne.

– Siden metoden de arbeider etter ikke stiller noen spørsmål ved kildene, er det uhornt mye som blir tatt for god fisk. Meget obskure legender fra middelalderen kan fortelle de mest forunderlige ting. Og for forfatterne holder det altså som kil-

der at folk har påstått ett eller annet. Vi kan blant annet lese at Jesus var gift og hadde barn, og at en av disse sønnene kanskje var, ja nettopp - Barrabas. Jesus ofret seg med andre ord på Golgata for sitt eget fysiske avkom. Argumentet for disse påstandene er: Det er jo ikke umulig! Det er altså et tilstrekkelig argument, ifølge forfatterne.

Noen skal imidlertid ha visst om dette, mens kirken har omgitt dette med ordende taushet. Dermed påstår forfatterne indirekte at samtlige av verdens historieforskere er ofre for dette «falskneri» som boken avslører.

Hva fascinerer?

Bøkene som kan fortelle disse eiendommelige historier har et svært bredt nedslagsfelt - millioner har lest Da Vinci-koden.

Boken Da Vinci-koden er en bestselger verden over. Men den er egentlig bare en omskrivning av en annen bok, nemlig «Holy Blood, Holy Grail» (1982), som nå er utgitt på norsk som «Hellig blod, hellig gral». Lys og Liv tok en prat med professor i kirkehistorie, Oskar Skarsaune, for å få en faglig vurdering av innholdet i bøkene - som forfatterne selv hevder presenterer fakta om Jesu liv.

– Kilden til Da Vinci-koden er altså boken Hellig blod, hellig gral?

– Ja, det sies også på omslaget til den norske oversettelsen. Men mange anmeldere av Da Vinci-koden kjøpte forfatterens ord om at han har bedrevet et langvarig forskningsarbeid for å skrive boken. Det han i realiteten har gjort, er å bygge boken på en kjent pseudohistorisk konstruksjon, nemlig den konspirasjonsteoretiske Hellig blod, hellig gral. Når forfatteren av Da Vinci-koden, Dan Brown, hevder han brukte et helt år på research-arbeidet til sin bok, må det bety at han leser svært langsomt, for researcharbeidet hans har vesentlig bestått i at han har lest Hellig blod, hellig gral. Nå er han da også anmeldt for plagiat av forfatterne til den sistnevnte boken.

Totalt useriøst metodisk grep

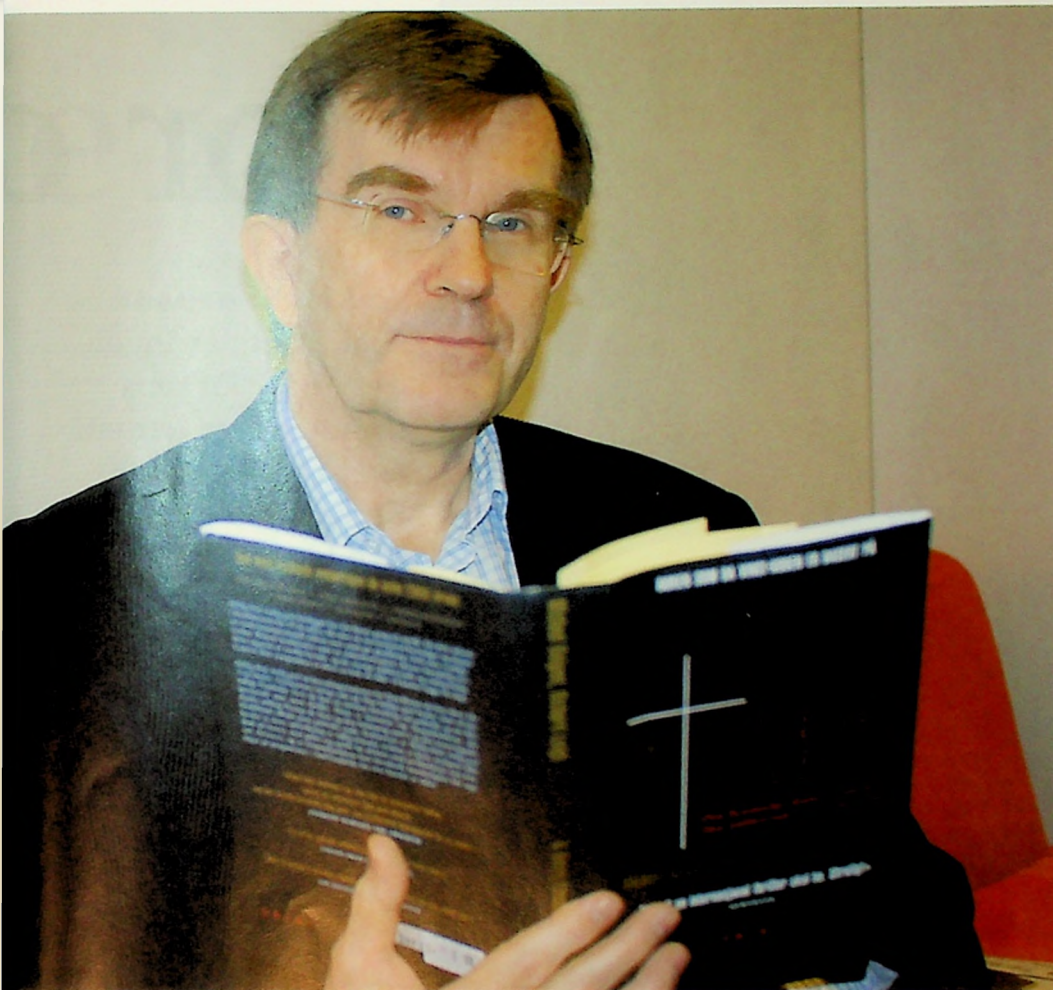
Pastandene i Da Vinci-koden - som altså er overtatt fra Hellig blod, hellig gral - bryter radikalt med bl.a. den bibelske versjonen av Jesu liv. Da blir det interessant å vite hvordan forfatterne av Hellig blod-boken har jobbet for å kunne belegge sine påstander.

– Kan en fra et faglig ståsted ta boken seriøst?

– Nei. Ingen historiker av fag - ved noe fakultet noe sted i verden - har tatt Hellig

i-bløffen

– Det at bøkene engasjerer så sterkt, kan etter mitt syn ses i sammenheng med en leserkares sympati for forfatternes kirkekritiske agenda, sier Oskar Skarsaune.

– Er det mulig å si noe om hva bøkene representerer som kulturfenomenet?

– I form er jo bøkene bygget opp som kriminalromaner med en gate som finner sin løsning. Men bøkene presenterer seg ikke som ren fiksjonslitteratur, særlig gjelder dette Hellig blod, hellig gral. Dermed legges det til en ekstra dimensjon; bøkene er like spennende som fiksjon, men de omhandler likevel noe viktig - og noe som utgir seg for å være sant.

Men en kan også iakttå det følelsesmessige engasjementet rundt disse bøkene fra et annet perspektiv. Den underliggende dimensjonen tror jeg handler om at bøkene spiller på lag med en motvilje mot kir-

ken som maktfaktor. Det at bøkene engasjerer så sterkt, kan etter mitt syn ses i sammenheng med en leserkares sympati for forfatternes kirkekritiske agenda. Dersom leseren i utgangspunktet anser kirken som et maktorgan, med mange intollerante roster man ikke deler synspunktene til, så «avsløres» jo de samme roster i disse bøkene som forvaltere av en eneste stor løgn.

Det er ikke dermed sagt at leserne tror på alt som står i disse bøkene, men man leker med tanken om at «som i NT var det nå i hvert fall ikke», avslutter Oskar Skarsaune.

Styreleder Svein Helgesen overrakte Myhre en vakker krystallcase med MF-bygget inngravert da han på vegne av styret takket ham for sin innsats som direktør.

Høytidelig avskjed med direktøren

■ Det vanket mange gode og anerkjennende ord da Menighetsfakultet like før jul tok avskjed med sin direktør, Finn Olav Myhre, under nærvær av en rekke av hans nærmeste familie. Han har stått ved roret og styrt MF-skuta med stø hånd siden høsten 1993.

Ved hjelp av bokstavene i ordet ROS beskrev Gunnar Heiene Finn Olav på denne måten:

– Du er *ryddig*. Det har aldri vært kaotisk rundt deg og din punktlighet, grundighet og saklighet har vært imponerende. Du har også vært *omsorgsfull* ved at du har sett den enkelte ansatte, satt studenten i sentrum og vært opptatt av det åndelige livet ved fakultetet. I så måte har du vært mer enn en ren administrativ leder. For det tredje har du vært *strategisk* ved din store evne til å tenke langsiktig og ved å styrke fakultetets plass som en vitenskapelig utdanningsinstitusjon.

Gunnhild Nordgaard

Vil vi for

At kirken har sitt Kirkemøte er ingen nyhet. At kirkens ungdommer har sitt eget Ungdommens Kirkemøte, er ikke like kjent. Hver sommer siden slutten av 90-tallet er viktige saker blitt behandlet der, for senere å komme opp på Kirkemøtet.

- Vi opplevde å bli lyttet til – ikke fordi vi er unge – men fordi våre innspill er viktige for kirken som helhet, sier MF-studenten Gunnhild Nordgaard Hermstad (22). I høst deltok hun i debatten på Kirkemøtet i Bodø.

rd Hermstad gjorde inntrykk på Kirkemøtet i Bodø:

Ære en stemme for unge i kirken

Ungdommens kirkemøte samler to ungdommer fra hvert bispedømme, samt representanter fra ulike kristne organisasjoner, metodistkirken m.fl. Gunnhild, som i vår begynner på sitt fjerde semester ved MF, fikk en av Lagets plasser.

– Jeg sitter i landsstyret til Laget og er med i et team som blant annet forsøker å starte nye skolelag rundt om på Østlandet. Når så muligheten åpnet seg til å være med på Ungdommens kirkemøte ble jeg veldig glad for det, forteller Gunnhild.

– Hvilke saker er blitt tatt opp der de siste årene?

– Ungdommens Kirkemøte i juni tar for seg flere saker som senere behandles på det ordinære Kirkemøtet i november. Sakene varierer fra tradisjonelle spørsmål om hva ungdommer savner og opplever som mangelvare i kirken, til de større sakene knyttet til kirkens identitet og

selvforståelse, HIV/AIDS-problematikk og trosopplæringsreformen. På kirkemøtene i 2003 var ungdommene sentrale i debattene omkring reform av høymesselturgien. Når det gjelder behovet for et studietilbud av typen Ungdom, kultur og tro som MF nå har etablert, så var ungdommens kirkemøte svært delaktig i å sette det på dagsorden, forteller Gunnhild.

Ungdomsteologi

I forlengelsen av det behovet tok Gunnhild på kirkemøtet i november 2004 opp viktigheten av en ungdomsteologi for kirken.

– Kirken trenger å reflektere over sin egen trosformidling til ungdomsgenerasjonen. I USA er det gjort mye forskning på såkalt «Youth Ministry», som henspiller på relevansen av å ha forståelse for den ungdomskultur kirkens budskap skal

formidles inn i. Det er brukt mye ressurser på å få den innsikten i ungdomskulturene og det er en kompetanse som kristne miljøer kan dra nytte av.

I Norge opplever jeg at det er mindre fokus på dette. Vi i kirken trenger å få økt kunnskap på området, og det forsøkte jeg å formidle i november.

– Nå er det ikke bare behov for eksperter på ungdomskultur i kirken. De som mener at arbeid med ungdommer er spesielt meningsfylt, må få mulighet til å gjøre nettopp det. Alle trenger ikke å være eksperter, men jeg tror at det er viktig for ungdom at de har voksenpersoner som trives sammen med dem. På samme måte er det med barnarbeid. Derfor er det like viktig at de som liker å jobbe med barn, får anledning til det. For eksempel trenger kanskje ikke kateketer å gjøre alt konfirmasjonsarbeid, hvis andre løsninger kan fungere bedre, avslutter Gunnhild.

MF evaluerer trosopplæringsprosjekt

MF skal sammen med Diakonhjemmet og Otto Hauglin Rådgivning AS evaluere statskirkens trosopplæringsprosjekt. Forskningsprosjektet går over fem år og har en ramme på rundt åtte millioner kroner.

I vurderingen av den kirkelig-pedagogiske satsningen skal en prøve å se resultatene bak strømmen av statlige prosjektmidler knyttet til trosopplæringsreformen. Hvilke følger får satsningen? På hvilken bakgrunn skjer til-

delingene av midler rundt om i kirke-Norge? Dette er sentrale spørsmål som forskningsprosjektet skal forsøke å svare på.

– Dette er et kjempeartig prosjekt, sier prorektor Sverre Mogstad (bildet), som leder MF-kontingenten i samarbeidet.

– Spesielt gledelig er det å jobbe sammen med Diakonhjemmet. Vi trekker veksler på hverandres kompetanse og utfyller hverandre svært bra.

Entusiasmen er ikke mindre ved Diakonhjemmet:

– Vi gleder oss over den fine dynamikken i arbeidsfelleskapet, sier Elsa Döhle, som leder gruppen fra

Diakonhjemmets Høgskole. – For Diaforsk er dette en flott sjans til å følge en viktig, kirkelig reform. Samtidig som det gir en fin samarbeidsflate med MF, sier hun til bladet Steg.

Koordinator for prosjektet er Otto Hauglin, som har en lang karriere som rådgiver innen leder- og organisasjons-

utvikling, samt evaluering.
– Når vi tre forener våre krefter, utgjør vi et meget sterkt faglig team med både bredde, tyngde og fine synergieffekter, sier Otto Hauglin til Diakonhjemmets informasjonsblad, Steg.

Olav Trømborg, ny studentprest fra 1. januar:

Vil være en medvandrer

MF har fått ny studentprest, Olav Trømborg (33). Han gleder seg til å være en medvandrer for studentene og utvikle andakts- og gudstjenestelivet på MF.

– Jeg har en varm kjærlighet til gudstjenesten, og MF har masse menneskelige ressurser vi kan spille på, sier Olav.

Olav har fem års menighetspraksis med i bagasjen når han nå starter sin nye gjerning. Han ble uteksaminert ved MF i 1999 og har siden jobbet i Lillestrøm, Fossum og Nordstrand menigheter.

– Min menighetspraksis er ikke så lang, men jeg håper det har gitt meg en breddeerfaring i gudstjenestearbeid som jeg tar med meg inn her på MF. Samtidig har jeg fremdeles en nærhet til studiet som jeg tror kan være fruktbart i møte med studentene. Jeg gleder meg også til å jobbe tett sammen med Elisa, og tror vi utfyller hverandre fint, sier Olav.

– Hva vil du savne fra menighetstjenesten?

– Jeg vil nok savne å forrette de gode, tradisjonelle gudstjenestene. På MF blir det naturlig nok mer av et andaktspreg over samlingene. Selv om det nå er flere gudstjenester på MF enn tidligere, med nattverd på tirsdager osv, så ser jeg likevel ikke bort fra at høymessen søndag kl 11 er noe jeg vil savne som prest.

Samtidig er det ved jobb-bytte en del mennesker man beveger seg bort fra.

Studentprestene selger boken *Kristuskransen*, skrevet av Martin Lønnebo. Temaer fra boken skal brukes i onsdagsandaktene for å fremme det åndelige livet ved fakultetet.

Slik er det alltid, men like fullt vil det være et savn. I menigheten på Fossum var jeg blant annet med å bygge opp et ungdomsarbeid. Det er en type arbeid jeg fant svært givende og som jeg nok vil komme til å savne.

Medvandrer

– Likevel var du sikker da MF kom på banen?

– Ja, jeg var veldig sikker på at jeg ville ha akkurat denne jobben! Det er veldig mange ting jeg ser frem til å jobbe med. Jeg har en varm kjærlighet for gudstjenesten og ønsker at andaktslivet skal treffe studentene og oss andre – og at vi vokser på det. Jeg gleder meg derfor til å jobbe med andakts- og gudstjenestelivet innenfor nye og andre rammer. Her på MF har vi litt større frihet

og kan være kreative. Det er jo også mange menneskelige ressurser på huset å spille på.

Det andre som ligger mitt hjerte nær er å «være der» for studentene. Noe av det som betydde mest for meg under mitt eget studium var å gå til åndelig veiledning hos en katolsk nonne på Nesøya. Jeg skrev blant annet avhandlinger om emnet og var veldig glad for den støtten det innebar for meg i en tid med mange veivalg. Nå håper jeg selv å kunne bidra med noe av dette i sjelesorg og samtale med MFs studenter.

Nettopp det å være en åndelig medvandrer for studentene på MF vil jeg prioritere svært høyt. For enkelte blir det en samtale som løper under hele studiet, for andre i kortere perioder. Uansett tror jeg behovet for samtale og sjelesorg er tilstede i faser der spørsmål knyttet til tro og

Studentprest Elisa Stokka har fått forsterkning i arbeidet med å fremme det kristne livet ved fakultetet etter at Olav Tromborg begynte sin tjeneste ved fakultetet fra årsskiftet. Tromborg var dagens predikant under semesteråpningen torsdag 13. januar.

tvil behandles så dyptpøyende som her, sier Olav.

– Skatten i hverandres tradisjoner

MF har mange studenter fra ulike kirkesamfunn og tradisjoner. Studentprestene er like fullt studentprester for alle.

– Jeg ser på den sammensatte studentmassen på MF som en stor berikelse. Selv har jeg beveget meg mye inntil ulike kirkesamfunn og har et veldig avslappet forhold til dette.

Når det gjelder gudstjenestene, må vi kunne se skatten i hverandres tradisjoner; la mennesker glimre med sine gaver - og glede oss over det. Slik kan vi bry oss om hverandre, lære å leve godt med hverandres oppfatninger, og forhåpentligvis finne en trygghet i vår egen tradisjon, avslutter Olav Tromborg.

■ Gunnar Heiene (bildet) har vært MFs dekanus i tre år. Han gikk av ved årsskiftet etter endt tjenestetid, samtidig som fakultetet innførte ny ledelsesstruktur.

I forbindelse med juleavslutningen ble han takket for sin innsats av prorektor Sverre Dag Mogstad og av representant for studentene. Mogstad berømmet Heiene for måten han har taklet store administrative og faglige utfordringer.

– Nå nedlegger du like godt den stillingen du forlater, men jeg tror du har trivdes med kappe og kjede, og du rakk for øvrig akkurat å ansette MFs første kvinnelige professor! sa Mogstad.

Heiene har nå forskningspermisjon.

KRL-faget - hva nå?

Refleksjoner etter uttalelsen fra FNs menneskerettskomite

Av Peder Gravem

Peder Gravem er professor i KRL ved Menighetsfakultetet.

KRL-faget har som kjent vært vurdert av FNs menneskerettskomité. Bakgrunnen var klage fra norske foreldre, etter at de i 2001 tapte en sak i Høyesterett om fullt fritak fra faget. Menneskerettskomiteen konkluderte med at fritaksordningen og rammeverket for faget, slik det i dette tilfelle har vært praktisert, er i strid med artikkel 18 (4) i konvensjonen om sivile og politiske rettigheter. Artikkel 18 (4) gjelder foreldrenes rett til å oppdra barna i samsvar med sin egen overbevisning.

Menneskerettskomiteens kritikk

Menneskerettskomiteen mener at faget ikke oppfyller folkerettens krav til obligatorisk undervisning. Slik undervisning skal i juridisk forstand være nøytral og objektiv. Komiteen henviser til § 2-4 i opplæringsloven. Der står det bl.a. at den som skal undervise i KRL, skal ta utgangspunkt i formålsparagrafen og presentere kristendommen og ulike religioner og livssyn ut fra sin egenart og etter de samme pedagogiske prinsippene. I formålsparagrafen legger komiteen vekt på at grunnskolen «i samarbeid og forståing med heimen» skal hjelpe til med å gi elevene «ei kristen og moralsk oppseding». Menneskerettskomiteen har også merket seg et forarbeid fra Stortinget, hvor et flertall sier at faget ikke skal være verdinøytralt, og at hovedvekten ligger på kristendomsundervisningen. Dette betyr at faget samlet sett gir prioritet til kristne læresetninger eller trossetninger på bekostning av andre religioner og livssyn. Dessuten mener komiteen at noen av aktivitetene i faget ikke bare gir kunnskap om religion. De involverer også elevene i praktisering av en bestemt religion.

Dette betyr at faget krever en fritaksordning. Menneskerettskomiteen finner at det er motsetninger i lovgivningen for faget. Grunnloven (§ 2) og formålsparagrafen gir klar preferanse til kristendommen sammenlignet med andre religioner og livssyn. På den andre siden er fritaksordningen i opplæringsloven (§ 2-4) utformet slik at den synes å gi rett til fritak fra alle deler av undervisningen som elever eller foreldre opplever som utøving av annen religion eller tilslutning til annet livssyn. Hvis denne bestemmelsen kunne gjennomføres i praksis, kunne opplegget ha vært forenlig med bestemmelsen om foreldreretten i artikkel 18 (4).

Men FN-komiteen finner at det ikke er tilfelle. Fritaksordningen beskytter ikke foreldreretten godt nok. Grunnen til det er ikke minst den oppfatningen at faget kombinerer undervisning med religiøs praksis. Skjemaet som brukes til å melde eller søke om fritak, garanterer ikke at undervisning og religiøs praksis holdes fra hverandre på en måte som gjør skjemaet praktiserbart.

Tolkningen av faget

Kjernen i FN-komiteens kritikk er at ordningen med delvis fritak ikke kan gjennomføres godt nok i praksis. Grunnen er at faget, ut fra lovverk og forarbeid, gir prioritet til kristne trossetninger eller læresetninger og kombinerer undervisning med religionsutøvelse. Det er ingen tvil om at Norge er forpliktet til å følge opp denne kritikken med effektive tiltak. Det betyr likevel ikke at en må godta det som måtte være uholdbare premisser for kritikken.

Jeg vil særlig peke på to problematiske forhold:

For det første gir FN-komite-

en tolkninger av det norske lovverket som ikke har støtte i den måten Høyesterett har tolket det samme lovverket på. Det gjelder ikke minst forståelsen av formålsparagrafen i forhold til § 2-4 i opplæringsloven. § 2-4 sier bl.a. at KRL er et ordinært skolefag som ikke skal være forkynnende. Med god grunn forstår Høyesterett dette slik at faget skal behandle religioner og livssyn som kvalitativt likeverdige. Arbeidsmåter og aktiviteter i faget legger også opp til didaktisk likestilling mellom forskjellige religioner og livssyn. Slik sett kan vi si at faget er klart forskjellig fra kirkelig dåpsopplæring og fra annen trosopplæring. Høyesterett legger også til grunn at kristen oppdragelse i skolen bare kan skje når foreldrene samtykker og i samarbeid med hjemmet.

For det andre har menneskerettskomiteen etter mitt syn misforstått hva det vil si at faget ikke skal være verdinøytralt. Det betyr ikke at faget regner kristendommen som mer sann eller gyldig enn andre religioner og livssyn. Kildene viser at poenget er et helt annet: Undervisningen skal foregå på en faglig og saklig måte, i samsvar med lærestoffets egenart. Da må elevene også få møte budskapet i lærestoffet. Spørsmålet om hva som er sant eller gyldig, hører til i elevenes møte med lærestoffet. Fra skolens ståsted er alle aktiviteter i faget å forstå som ordinær pedagogisk virksomhet. Grunnlaget for fritak er at elever og foreldre likevel kan oppleve aktiviteter i faget som utøvelse av annen religion eller tilslutning til annet livssyn. Faget skal være et sted for læring, ikke for religionsutøvelse. Da må elevene også få lære i møte med religioner og livssyn slik de kommer til uttrykk i ritualer og praksis. Det er helt i samsvar med den vide

forståelsen av kunnskap, læring og opplæring i den generelle delen av læreplanverket: Elevene skal stimuleres til læring gjennom et bredt spekter av aktiviteter, gjennom erkjennelse og opplevelse, innlevelse, kritisk refleksjon, utfoldelse og deltakelse.

Tiltak for å imøtekomme kritikken

Disse momentene er av betydning når staten skal vurdere tiltak for å imøtekomme kritikken fra FN-komiteen. Her har det allerede kommet mange innspill. Det synes å foreligge to hovedalternativ: å endre selve faget radikalt, slik at

det ikke lenger blir behov for fritak, eller å gjøre noe med fritaksordningen og lovverket for faget.

En radikal endring av faget er etter mitt syn et dårlig forslag. Det ville odelegge KRL som et felles fag som på samme tid skal gi elevene bedre forankring i egen tradisjon og forståelse for andre syn. Derimot er det god grunn til å presisere at KRL er et ordinært skolefag som skal vise respekt for elevenes og foreldrenes overbevisninger.

Det bør heller gjøres noe med lovverk og fritaksordning, men uten å innføre generell rett til fullt fritak. Det ville være å kapitulere for utfordringene knyttet til

religions- og livssynsundervisning i en flerkulturell skole. Derimot bør en se nærmere på reglene for praktisering av fritak. Hvis skole og foreldre ikke blir enige om tilpasset undervisning, bør det til sist være foreldrene – ikke skolen eller kommunen – som avgjør omfanget av fritak. Dessuten er det god grunn til å oppdatere ordlyden i formålsparagrafen, styrke lærernes kompetanse og legge større vekt på å følge opp undervisningen i praksis. Til sist er det praktiseringen av faget som avgjør om det skjer brudd på menneskerettighetene.

MF besøker menighetene jan-april:

■ Ansatte og studenter ved MF deltar i en rekke gudstjenester i løpet av året.

Søndag 27. februar:

Vestby kirke - tidligere direktør Finn Olav Myhre
Sofiemyr kirke - fakultetslektor Hans Olav Gilje
Langhus kirke - 1. lektor Bjørn Helge Sandvei

Søndag 6. mars:

Nesodden kirke - professor Kjell Olav Sannes
Ås kirke - professor Jan-Olav Henriksen
Drobak kirke - tidligere direktør Finn Olav Myhre

Søndag 13. mars:

Kroer kirke - professor Hans Kvalbein
Ski nye kirke - tidligere direktør Finn Olav Myhre
Kråkstad kirke - foresteam-ansuensis Jan Schumacher
Greverud kirke - rektor Vidar L. Haanes
Mari kirke - studentprest Olav Tromborg

Søndag 3. april:

Nordby kirke - fakultetslektor Terje Hegertun

Søndag 10. april:

Enebakk kirke - professor Torleiv Austad
Helgerud kirke - plan- og kvalitetssjef Arne J. Eriksen

Søndag 17. april:

Grinilund kirke - studentprest Elisa Stokka
Asker kirke - undervisningssjef Øystein Lund
Bryn kirke - tidligere direktør Finn Olav Myhre
Jar kirke - professor Leif Gunnar Engedal

Avgangsstudenter høsten 2004

Følgende fikk sine vitnemål i forbindelse med semesteravslutningen i desember 2004:

Dr. theol.
Øystein Lund
Johnnie Glad

Ph. D.
Sidsel Lied

Cand. philol.
Martha Garborg Bergslid
Liv Toril Rinding Skjeggestad

Cand. theol. etter gammel ordning
Josef Ebbe Ingemar Andersson
Vidar Haldorsen
Morten Kilde
Truls Nygaard

Cand. theol. etter ny ordning
Torunn Aschim
Harald Hauge
Knut Helge Høyland
Trond Laksoa
Maria Ådland Monger
Gard Realf Haugerud Nielsen
Kristine Otneim
Åse-Miriam Smidsrød
Linn Strømme
Elisabeth Varnes
Camilla Winsnes
Eivind Ørum

Master i
Kristendomskunnskap
Kristine Aksoy Alvang
Johannes Hvaal Solberg

Master i teologi
Egil Reidar Osnes
Asle Eikrem

Avsluttende Praktikum
Bergljot Svanholm
Donata Schlosser
Tom Egil Nordengen

Ny bok med fokus på måltidsfellesskapet

MF-professoren Sverre Dag Mogstad er medforfatter av boken *Til bords i Babettes Gjestebud* som utkom i høst på Kom Forlag. Bokprosjektet bygger på en ide der en kokk og en teolog sammen leser Karen Blixens kjente novelle. Kokken er Odd Ivar Solvold og teologen er altså Sverre Dag Mogstad. Lesingen fokuserer på måltidsfellesskapet med sikte på å gi leseren både en litterær og en praktisk tilnærming til temaet. *Babettes Gjestebud* gir innsikt i

måltidets muligheter, med stikkord som livsglede, fellesskap, skjebne og forsoning.

I en kommentar til boken sier Mogstad at måltidet omskaper råvarer fra natur til kultur og gjør mennesket humant. I Blixens novelle skjer det ved Guds nåde. Vår bok vil slå til lyd for å dyrke fram bordfellesskapet både til hverdag og fest, og dermed gi oss et rikere liv. Eller som Blixen ville sagt det: skjenke oss en liten time av tusenårsriket.

– Aldri før har studentene ved MF hatt større mulighet til å påvirke vilkårene for sin egen studiehverdag. Derfor er det naturlig å engasjere seg i studentdemokratisk arbeid, mener den nylvalgte lederen i studentrådet, Ole Martin Glomvik.

Ole Martin Glomvik ny studentrådsleder ved MF:

– Vi har reell innflytelse

Ole Martin Glomvik tok fra nyttår over stafettpinnen som Studentrådsleder ved MF. Kampen om vervet var ikke avskrekkende stor, og nå er målet å få fortalt studentene hva de faktisk kan oppnå av reel innflytelse ved å engasjere seg.

– Studentene kan i stor grad være med på å utforme sitt eget studium, sier SR-lederen.

Ole Martin Glomviks vei til maktens tinder har ikke vært brolagt med intenst og mangeårig studentdemokratisk arbeid. Han gikk fra nyttår rett inn i lederjobben i Studentrådet uten å ha vært innom andre verv.

- Veien til innflytelse virker kort på MF?
- Ja, det var ingen andre kandidater

til jobben. Generelt er det et problem og en stor utfordring for oss i studentdemokratiet at det er så lav oppslutning om denne type arbeid blant studentene på MF. Og det er i grunn litt paradoksal, fordi aldri før har studentene hatt mer innflytelse enn de har nå.

– Opplever å bli hørt

Som hovedmotivasjon for jobben ligger et ønske om å påvirke utformingen av eget studium. Det er ifølge Ole Martin fullt mulig ved å engasjere seg i studentdemokratisk arbeid.

– Jeg ønsket å engasjere meg mer i mitt eget studium, og gjennom det forsøke å motivere andre studenter til å være mer tilstede i sine egne studier også. Vi gjennomgår jo på mange måter en spesiell utdanning, og målet burde være at vi har mest mulig innflytelse på hvordan den er lagt opp. De som engasjerer seg opplever å bli hørt og lyttet til av det øvrige styret ved fakultetet. Studentrådet er blant annet representert med to personer i MFs styremøter, og vi er representert i forstanderskapet og i fagutvalget. Vi har derfor store muligheter til å være med å utforme vårt eget studium.

– Er det mulig å gjøre noen grep for å få opp engasjementet?

– Først og fremst tror jeg det er viktig å formidle til studentene på MF at det nytter å bidra i utformingen utdannelsen sin. Dernest er det slik nå at studentrådsarbeidet ikke skal spise av timeplanen når det gjelder selve undervisningen på fakultetet. Det skal med andre ord være fullt mulig å få med seg all undervisning ved siden av studentdemokratisk arbeid.

Troslivet

Et teologisk studium må søke å bevare en varhet for det vesentlige. Ole Martin har i så måte gjort seg noen tanker om studentenes trosliv.

– Jeg ønsker at MF skal være et sted der en kan utveksle troserfaringer – ikke bare trosoppfatninger eller trosmeninger. Jeg tror studentene kan berike hverandre med det og at det kan påvirke fakultetet som helhet positivt. Jeg vet ikke om det er nødvendig med noen formelle rammer rundt en slik utveksling, men det viktigste er at initiativet kommer fra studentene selv, og at MF fortsatt er et sted der en kan ta med seg troen sin – selvfølgelig, avslutter studentrådsleder Ole Martin Glomvik.

Endelig diakonimaster!

I Lys og Liv nr. 1/2004 var det et stort oppslag om den planlagte Master i diakoni som skulle starte i et samarbeid mellom MF og Menighetssøsterhjemmets høyskole. Av forskjellige grunner ble det allikevel ingen oppstart som planlagt høsten 2004. Nå er derimot alt klart. Den 2-årige Mastergraden er godkjent av Nokut, og starter opp med sitt første kull studenter i august 2005.

MF er spent på hva dette studietilbudet vil gi av nye studenter og nye faglige impulser. Personer med sosialfaglig, helsefaglige og pedagogisk bakgrunn fra tidligere utdanning på bachelornivå kan

søke opptak. Ledelsen ved fakultetet tror at deres eget fagmiljø kan utvides og befruktes på en god måte i møte med de utfordringer som kirkens diakoni representerer.

MF er også glad for det konstruktive og gode samarbeidet med Menighetssøsterhjemmet. Studentene vil ha undervisning på begge institusjonene. På MF ser man fram til å skape et miljø som åpner mange muligheter for konstruktive faglige samtaler mellom hele bredden av framtidige kirkelige medarbeidere - fra høsten altså også diakoner.

■ Rett over nyttår ble det årlige etterutdanningskurset for lærere i videregående skole og ungdomsskole arrangert. Kurset samlet 75 religions- og biologi-lærere fra hele landet.

Prof. II Knut W. Ruyter fra Den nasjonale forskningsetiske komite for medisinsk etikk (t.h.) og professor Lars Østnor (MF) holdt foredrag om Embryoets moralske status i lys av henholdsvis sekulært/humanistisk menneskesyn- og kristent menneskesyn.

Rettelse

På side 6 i forrige nummer av Lys & Liv stod det feil navn i forbindelse med Salmesang på MF. Riktig navn er Cathrine Gudesen Torp.

**Asbjørn
Finholt
Advokat**

**Postboks 7,
2001 Lillestrøm**

Tlf 63 81 60 80

Personalnytt

Maud Marion Laird Eriksen sluttet etter fullført stipendiatperiode ved nyttår.

Finn Olav Myhre, MFs direktør fra 1993, gikk av med pensjon ved årsskiftet.

Vidar L. Haanes er tilsatt av styret som rektor fra 1. januar på åremål i 4 år. Han er fakultetets faglige og administrative leder.

Sverre Dag Mogstad er fra 1. januar 2005 valgt av lærerrådet til prorektor for en periode på 3 år.

Olav Tromborg er ansatt som studentprest ved MF i full stilling fra 1. januar 2005.

Hanne Loland er engasjert som fakultetslektor i Det gamle testamente for 1 år fra 1. januar.

Inger Furseth, Forsker I ved KIFO, er ansatt som professor II i religionssosiologi for ett år fra 1. januar 2005.

Bli inspirert og utrustet!

Vil du meg noe?
Forkynnelse for ungdom

Ny bok

Forfattere: Hilde Barsnes, Andreas Hegertun, Margit Lovise Holte, Knut Tveitereid og Einar Weider.

Tlf. 22 59 53 00 www.iko.no

iko
IKO-FORLAGET AS

KJØP DEN I NÆRMESTE BOKHANDEL, ELLER BESTILL PÅ WWW.BIBELBOK.NO

Nye tekster fra Det nye testamente i revidert utgave: Johannesevangeliet, Johannes' første, andre og tredje brev og Johannes åpenbaring. Inneholder også oversetterkommentarer og studieplan. Bokmål og nynorsk.

Joh

NTR - Det nye testamente revidert

Pris kr 149,-

Det Norske Bibelselskap

Skolen og samfunnet har i økende grad blitt preget av religiøst og livssynsmessig mangfold. Hvilken betydning bør dette få for religions- og livssynsundervisningen i skolen? I denne meget aktuelle boka drøftes det omstridte KRL-faget som svar på disse utfordringene.

Peder Gravem er dr. philos. og professor i kristendoms-, religions- og livssynskunnskap ved Det teologiske Menighetsfakultet, Oslo. Han har undervist i kristendoms-kunnskap med livssynsorientering ved lærerhøgskolen på Hamar fra 1987 til 1992. I 2003 ble han utnevnt til Norges første professor i KRL.

ISBN: 82-7518-114-3

Pris: 340,- kr. + porto

Bruk bestillingsskjemaet nedenfor eller bestill boka fra: www.obforlag.com
Du kan også bestille via e-post: obforlag@online.no og på telefon 62 58 76 61

Jeg ønsker å bestille *KRL - et fag for alle?* av Peder Gravem. Jeg ønsker ____ eksemplar(er). Boka og faktura sendes:

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./sted: _____

Oplandske Bokforlag
Postboks 53
2330 Vallset

MF

Det teologiske
Menighetsfakultet

Ettersendes ikke ved varig
adresseforandring, men returneres
Menighetsfakultetet med
påført ny adresse.

B-BL
Retur:
Postboc
0302 C

Menighetsfakultetet

Lys og liv
MF TiLy
2005 Årg. 71 Nr 1

H05000179

SIST, MEN IKKE MINST...

Hanus i rett modus

Hanus Simonsen (26) kom fra et bedehusmiljø på Færøene til teologistudier i København. Møtet ble ikke entydig positivt, men på MF går alt så meget bedre. Du møter han hver dag som kapellvakt på fakultetets gudstjenestene.

Hanus Simonsen fra Færøene setter pris på studiemiljøet ved MF.

– Jeg har hele livet ønsket å bli prest og startet med teologistudier i København. Men der trivdes jeg ikke. De starter nemlig med språkstudier og det går nesten to år for en får smaken på det vi i utgangspunktet forbinder med teologistudiet. I tillegg oppfattet jeg fakultetet som svært liberalt – noe som var vanskelig å forholde seg til. Derfor dro jeg etter to år i København hjem til Færøene og underviste i språk og kristendom på en barne-skole, forteller Hanus.

Mer praksis

– *Hvordan havnet du på MF?*
– Sognepresten i Klaksvig på Færøene – som selv har studert på MF – anbefalte meg å komme hit. Han kunne fortelle at MF blant annet la opp til mer praksis i løpet av studiet enn det jeg var forespeilet i Danmark, noe som var viktig for meg. Så jeg begynte på MF for to og et halvt år siden og har trivdes fra første dag. MF er som et hjem for meg; studiemiljøet er inkluderende og

bra. I tillegg kommer man i nær kontakt med lærerne, noe som er helt forskjellig fra København - og de ansatte på biblioteket er hjelpsomme og flinke.

– *Hvordan har møtet med den faglige delen vært?*

– I begynnelsen oppfattet jeg møtet med den historisk-kritiske lesning av Bibelen som nokså utfordrende. Men nå har jeg vendt meg til den. Jeg har likevel ikke forandret noen synspunkter etter at jeg begynte å studere.

Færøene eller Nord-Norge

Som værbitt færøying frister et nordlig klima, og når valget står mellom en vindkule forfra eller bakfra, er ikke Hanus kravstor.

– Jeg ønsker å flytte tilbake til Færøene etter utdannelsen. Men det er bare 22 prestestillinger der, så det kan være litt vanskelig å få jobb i starten. Derfor er det heller ikke utenkelig at jeg søker prestestilling i Nord-Norge. Jeg

hadde praksis i Tromsø der klimaet er nokså likt det jeg er vant med hjemme-fra. Der kunne jeg godt tenkt meg å jobbe for en tid. Sjulukt og fiskevær er tingen! avslutter Hanus Simonsen med et smil.

God oppslutning om pentekostale studier

■ Det er fra 25 til 45 studenter på hvert av de tre pentekostale studie-modulene som MF tilbyr undervisning i dette semesteret. Det undervises i lederskap og personlig utvikling, i kommunikasjon og forkynnelse og det er et fordypningskurs i kristen initiasjon; forholdet mellom tro, dåp og åndsdaap.